

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-02-18

Ärendenummer FFS-2026-00416

Handläggare

Karin Tidlund

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: karin.tidlund@funktionsstod.goteborg.se

Redovisning av översyn av förfrågningsunderlag daglig verksamhet

Förslag till beslut

I nämnden för funktionsstöd:

1. Nämnden för funktionsstöd godkänner förslag till reviderat förfrågningsunderlag för LOV daglig verksamhet enligt tjänsteutlåtandets bilagor 1 och 2 – utredning och förslag till reviderat förfrågningsunderlag.
2. Nämnden för funktionsstöd ger förvaltningen i uppdrag att formulera de nya kraven i en kravspecifikation för Göteborgs Stads dagliga verksamhet
3. Nämnden för funktionsstöd förklarar uppdraget att göra en översyn av förfrågningsunderlaget/kravspecifikationen utifrån utredningens förslag fullgjort
4. Nämnden för funktionsstöd godkänner utvärdering av ersättningsmodellen för LOV daglig verksamhet och förslaget till modell för utbetalning av habiliteringsersättning.
5. Nämnden för funktionsstöd förklarar uppdraget att göra en översyn av ersättningsmodellen för LOV daglig verksamhet fullgjort
6. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att göra en översyn av förfrågningsunderlaget för daglig verksamhet enligt LSS. Grunden var utredningen om Framtidens dagliga verksamhet som visade behov av tydligare krav på utförare inom vissa områden som livslångt lärande och stärkt självständighet.

Förvaltningen har genomfört en utredning och tagit fram förslag som bygger på synpunkter från utförare, tjänstepersoner, experter och på omvärldsbevakning. Brukare och anhöriga har bidragit genom tidigare utredningsarbete. Förvaltningen har även utvärderat ersättningsmodellen för daglig verksamhet. Analysen omfattade bland annat regressionsanalyser och ekonomiska simuleringar.

Förvaltningen föreslår att behålla kopplingen mellan habiliteringsersättning och faktisk närvaro behålls men att justera ersättningsmodellen på två sätt. Dels föreslås att justera deltagandegrader till två nivåer - heltid och deltid – i stället för dagens tre nivåer. Detta motsvarar nivåerna i habiliteringsersättningen. Dels föreslås att justera beloppen inom ersättningsmodellen genom att höja ersättningen för deltagare med allra störst stödbehov, nivå 7.

Förändringar i förfrågningsunderlaget omfattar både språkliga justeringar och förslag till nya eller förändrade krav för att skapa en mer verksamhet som bättre främjar delaktighet och självständighet.

Förvaltningen har idag svårt att verkställa beslut och hade 121 ej verkställda beslut i april 2026. Förvaltningen bedömer att externa utförare fortsatt behövs för att möta behovet av fler platser.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslagen till revideringar berör i liten omfattning sådant som har ekonomiska konsekvenser för förvaltningen. En justering föreslås av ersättningsmodellen, men konstruktionen har för avsikt att vara kostnadsneutral för nämnden. Andra förslag har marginell eller ingen ekonomisk påverkan utan handlar om organisation och innehåll.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Uppdraget att genomföra en revidering av förfrågningsunderlag har sin grund i de slutsatser som drogs i utredningen om framtidens dagliga verksamhet. Framför allt belystes där behovet av att innehållet i daglig verksamhet behöver innefatta ett livslångt lärande och ett hälsofrämjande perspektiv.

Rätten till sysselsättning för personer med funktionsnedsättning är något som lyfts både i stadens program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning och i program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa. En meningsfull sysselsättning är av största vikt för att känna delaktighet i samhället och har främjande effekt på hälsan.

Samverkan

Information på förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 10 juni 2026.

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

1. Utredning - Förslag till revidering av förfrågningsunderlag LOV daglig verksamhet enligt LSS
2. Förslag till reviderat förfrågningsunderlag LOV daglig verksamhet enligt LSS
3. Förfrågningsunderlagets bilaga 2 – Utbildningskrav
4. Förfrågningsunderlagets bilaga 3 – IT-bilaga
5. Förfrågningsunderlagets bilaga 6 – ersättningsmodell
6. Utredningen ”Framtidens dagliga verksamhet”

Beskrivning av ärendet

Utifrån förslag i utredningen Framtidens dagliga verksamhet gav nämnden 2024-12-18 förvaltningen i uppdrag att göra en översyn av förfrågningsunderlaget för daglig verksamhet enligt LSS.

Valfrihetssystemet för daglig verksamhet har gällt sedan 2018. Ett förfrågningsunderlag togs fram vid införandet och godkändes av kommunfullmäktige. Sedan dess har några smärre revideringar har genomförts för att anpassa villkoren till förändrade omständigheter men ingen fullständig genomlysning har genomförts. Sedan 2023 är det nämnden för funktionsstöd som beslutar om innehållet och därmed om förändringar. Behov har funnits av uppdateringar utifrån nya lagtexter och andra förändringar, liksom utifrån ovanstående uppdrag.

Ett resultat i utredningen om Framtidens dagliga verksamhet var ett behov att förtydliga kraven på utförare för att tydliggöra att ett habiliterande innehåll ska innebära möjligheter till ett livslångt lärande och att stärka deltagares hälsa och självständighet. Andra behov av revidering har kommit från nya lagskrivningar och från erfarenheter från de år som systemet varit i drift.

Förvaltningen har tagit fram förslag till revidering genom att inhämta synpunkter från externa och egna utförare, genom dialog med utsedda tjänstepersoner som arbetar med handläggning, vägledning och uppföljning av verksamheterna samt genom omvärldsbevakning av andra kommuners LOV-system för daglig verksamhet. Experter på sakfrågor har hörts. En annan utgångspunkt har varit ställningstaganden i den ursprungliga utredningen inför införandet av LOV daglig verksamhet. Brukare och anhöriga var delaktiga i utredningen Framtidens dagliga verksamhet, vars slutsatser framför allt påverkat skrivningar om verksamhetens innehåll i det reviderade förfrågningsunderlaget.

Uppdrag att utvärdera ersättningsmodellen

I samband med att nämnden för funktionsstöd hanterade utredningen Framtidens dagliga verksamhet, så hemställde nämnden till kommunfullmäktige om att överta regelverket för habiliteringsersättning. I behandlingen av ärendet konstaterade stadsledningskontoret att ersättningsmodellen inte hade utvärderats sedan införandet och såg behov att nämnden för funktionsstöd skulle få i uppdrag att utvärdera ersättningsmodellen till utförare av daglig verksamhet och därefter föreslå en ny modell för utbetalning av habiliteringsersättning.

Förvaltningen har genomfört utvärderingen dels via en utredning av förutsättningarna för att hantera habiliteringsersättningen på annat sätt, dels via en utvärdering av ersättningsmodellen. Denna har omfattat regressionsanalyser, simuleringar samt visuell granskning av samband och mönster mellan ersättningsnivåer, deltagarnivåer och ekonomiskt utfall.

För att det nya förfrågningsunderlaget ska bli giltigt behöver kommunfullmäktige godkänna den reviderade ersättningsmodellen. Ett nytt förfrågningsunderlag blir giltigt tre månader efter att det är beslutat vilket innebär att en förutsättning för att nytt förfrågningsunderlag ska börja gälla från 1 april 2027 är beslut i kommunfullmäktige senast 31 december.

Struktur på ärendet

Samtliga bedömningar och värderingar beskrivs i detta tjänsteutlåtandes bilaga 1 – Utredning - Förslag till revidering av förfrågningsunderlag LOV daglig verksamhet enligt LSS. Rapporten innehåller två delar. I den första görs en genomlysning av några väsentliga områden som har lyfts av olika aktörer och som förvaltningen bedömt som extra väsentliga att belysa mångsidigt. Förvaltningen presenterar olika perspektiv på frågan, förvaltningens bedömning samt anger om och var justeringar behöver göras i förfrågningsunderlaget. Del två i rapporten är en genomgång av samtliga avsnitt och paragrafer i det befintliga förfrågningsunderlaget. För varje paragraf anges huruvida en förändring föreslås, vad som motiverar förändringen samt exakta förslag till förändringar av text. Förslaget till nytt förfrågningsunderlag i sin helhet, i det fall att alla förslagen godkänns, finns som bilaga 2 till detta ärende.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att de föreslagna förändringarna motsvarar de nya förväntningar på innehåll som uttrycktes i utredningen Framtidens dagliga verksamhet och att förfrågningsunderlaget med de angivna förändringarna blir mer aktuellt och anpassat till dagens behov. De föreslagna förändringarna omfattar dels språkliga och redaktionella justeringar, dels anpassningar till nya lagkrav, paragrafer och tekniska förutsättningar. Några mer omfattande förslag berör innehållet i den dagliga verksamheten som har förtydligats enligt uppdraget från nämnden.

Områden som bedömts väsentliga att överväga

Matchning och skyldighet att ta emot uppdrag: Grundprincipen om att utförare ska ta emot valda deltagare behålls. Matchningen ska förbättras genom tydligare behovsbeskrivningar, bättre verksamhetsbeskrivningar samt genom att tydliggöra möjlighet till dialog vid sakliga skäl.

Bemanning: Kraven på kompetens och bemanning justeras och förenklas. Utbildningskravet sänks från 90 till 80 procent. Annan relevant kompetens kan räknas in och IVO:s godkännande av verksamhetsansvarig ska vara styrande.

Habiliteringsersättning: Kopplingen mellan habiliteringsersättning och faktisk närvaro behålls. Ingen ändring görs i förfrågningsunderlaget, ansvaret föreslås flyttas till nämnden för funktionsstöd.

Ersättningsmodell: Se nedan

Frånvaro och retroaktiv ersättning: Planerad frånvaro ska i särskilda fall kunna ersättas i upp till tre månader. Reglerna om retroaktiv ersättning ändras inte.

Öppettider, vistelsetider och semester: Utförare ska fortsatt erbjuda heltidsliknande deltagande, men vistelsetider ska planeras i samråd mellan deltagare, utförare och socialsekreterare. Semesterstängning kräver överenskommelse och att deltagarens behov tillgodoses.

Digital daglig verksamhet: Helt digital daglig verksamhet införs inte som eget alternativ. Digital kontakt ska däremot kunna användas som stöd i motivation, kontakt och återgång till fysisk verksamhet.

Innehållet i tjänsten och livslångt lärande: Daglig verksamhet ska tydligare bidra till självständighet, delaktighet och livslångt lärande. Verksamheten ska arbeta hälsofrämjande och ge individanpassat stöd. Nya krav införs som handlar om barnrätt, suicidprevention och om att motverka diskriminering och våld i nära relationer.

Hälso- och sjukvård: Göteborgs Stad tydliggörs som vårdgivare och ansvarig för verksamhetschef enligt HSL. Utförarnas ansvar avgränsas till att utföra nödvändiga hälso- och sjukvårdsåtgärder under deltagarens vistelsetid.

Handläggning: Ansökningar från nya utförare ska hanteras under särskilda ansökningsperioder. Syftet är att stärka handläggningen och minska risken för välfärdsbrottslighet.

Utvärdering av ersättningsmodellen

Förvaltningen har utvärderat både förutsättningarna runt habiliteringsersättningen och granskat hur ersättningsmodellen till utförare faller ut. Den bedömning som förvaltningen och nämnden gjorde i samband med rapporten Framtidens dagliga verksamhet var att de båda modellerna behövde ses över för att bättre harmonisera med varandra.

Förvaltningen bedömer att ersättningsmodellen i huvudsak fungerar väl, men att vissa justeringar behövs för att göra den mer ändamålsenlig, transparent och långsiktigt hållbar. För att harmonisera med habiliteringsersättningens definition av heltid föreslås att dagens tre deltagandegrader ersätts med två nivåer: deltid (0–24 timmar per vecka) och heltid (25 timmar eller mer).

Analysen visar samtidigt att deltagare i behovsnivå 7 medför högre kostnader än vad nuvarande ersättning täcker, varför ersättningen för denna grupp föreslås höjas med cirka 25 procent. Höjningen finansieras genom en mindre generell sänkning av övriga ersättningsnivåer, vilket innebär att förändringarna sammantaget bedöms vara kostnadsneutrala för förvaltningen. Förvaltningen föreslår därför att ersättningsmodellen justeras genom nya deltagandegrader och reviderade ersättningsnivåer.

Daglig verksamhet framöver

Insatsen daglig verksamhet är en viktig insats för mer än 2 000 göteborgare med funktionsnedsättning. Förvaltningen har idag svårighet att verkställa beslut inom lagstadgad tid. I april 2026 hade förvaltningen 121 ej verkställda beslut. För att möjliggöra fler platser och fler utförare kan lagen (2008:962) om valfrihetsystem (LOV) utgöra en modell. Ett annat alternativ är att genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) upphandla verksamhet genom ramavtal.

Oberoende av vilken modell som framöver ska tillämpas bedömer förvaltningen att de förändringar som föreslås i det reviderade förfrågningsunderlaget är nödvändiga för att säkerställa att insatsen utförs enligt lagstiftningens intentioner, med god kvalitet och utifrån den enskildes behov av stöd, delaktighet och meningsfull sysselsättning.

Förvaltningen bedömer att det, oavsett val av modell, finns ett fortsatt behov av externa utförare för att kunna öka antalet platser och säkerställa verkställighet av beslut, då behovet inte bedöms kunna tillgodoses fullt ut inom egen regi.

Maria Olsson

Avdelningschef Myndighet

Neri Samuelsson

Förvaltningsdirektör